

1. Informació Institucional

1.1. Competències i funcions

Competències locals

Article 84 EAC

1. Aquest Estatut garanteix als municipis un nucli de competències pròpies que han d'ésser exercides per aquestes entitats amb plena autonomia, subjecta només a control de constitucionalitat i de legalitat.

2. Els governs locals de Catalunya tenen en tot cas competències pròpies sobre les matèries següents, en els termes que determinin les lleis:

a) L'ordenació i la gestió del territori, l'urbanisme i la disciplina urbanística i la conservació i el manteniment dels béns de domini públic local.

b) La planificació, la programació i la gestió d'habitatge públic i la participació en la planificació en sòl municipal de l'habitatge de protecció oficial.

c) L'ordenació i la prestació de serveis bàsics a la comunitat.

d) La regulació i la gestió dels equipaments municipals.

e) La regulació de les condicions de seguretat en les activitats organitzades en espais públics i en locals de concurrència pública. La coordinació mitjançant la Junta de Seguretat dels diversos cossos i forces presents al municipi.

f) La protecció civil i la prevenció d'incendis.

g) La planificació, l'ordenació i la gestió de l'educació infantil i la participació en el procés de matriculació en els centres públics i concertats del terme municipal, el manteniment i l'aprofitament, fora de l'horari escolar, dels centres públics i el calendari escolar.

h) La circulació i els serveis de mobilitat i la gestió del transport de viatgers municipal.

i) La regulació de l'establiment d'autoritacions i promocions de tot tipus d'activitats econòmiques, especialment les de caràcter comercial, artesanal i turístic i foment de l'ocupació.

j) La formulació i la gestió de polítiques per a la protecció del medi ambient i el desenvolupament sostenible.

k) La regulació i la gestió dels equipaments esportius i de lleure i promoció d'activitats.

l) La regulació de l'establiment d'infraestructures de telecomunicacions i prestació de serveis de telecomunicacions.

m) La regulació i la prestació dels serveis d'atenció a les persones, dels serveis socials públics d'assistència primària i foment de les polítiques d'acolliment dels immigrants.

n) La regulació, la gestió i la vigilància de les activitats i els usos que es porten a terme a les platges, als rius, als llacs i a la muntanya.

3. La distribució de les responsabilitats administratives en les matèries a què fa referència l'apartat 2 entre les diverses administracions locals ha de tenir en compte llur capacitat de gestió i es regeix per les lleis aprovades pel Parlament, pel principi de subsidiarietat, d'acord amb el que estableix la Carta europea de l'autonomia local, pel principi de diferenciació, d'acord amb les característiques que presenta la realitat municipal, i pel principi de suficiència financera.

4. La Generalitat ha de determinar i fixar els mecanismes per al finançament dels nous serveis derivats de l'ampliació de l'espai competencial dels governs local.

Article 7 LRBRL

1. Les competències de les entitats locals són pròpies o atribuïdes per delegació.

2. Les competències pròpies dels municipis, les províncies, les illes i altres entitats locals territorials només poden ser determinades per llei i s'exerceixen en règim d'autonomia i sota la responsabilitat pròpia, atenent sempre la deguda coordinació en la seva programació i execució amb les altres administracions públiques.

3. L'Estat i les comunitats autònomes, en l'exercici de les seves competències respectives, poden delegar en les entitats locals l'exercici de les seves competències. Les competències delegades s'exerceixen en els termes que estableixen la disposició o l'acord de delegació, segons que correspongui, amb subjecció a les regles que estableix l'article 27, i han de preveure tècniques de direcció i control d'oportunitat i eficiència.

4. Les entitats locals només poden exercir competències diferents de les pròpies i de les atribuïdes per delegació quan no es posi en risc la sostenibilitat financera del conjunt de la hisenda municipal, d'acord amb els requeriments de la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera i no s'incorri en un supòsit d'execució simultània del mateix servei públic amb una altra administració pública. A aquests efectes, són necessaris i vinculants els informes previs de l'Administració competent per raó de matèria, en què s'assenyali la inexistència de duplicitats, i de l'Administració que tingui atribuïda la tutela financera sobre la sostenibilitat financera de les noves competències.

En tot cas, l'exercici d'aquestes competències s'ha d'efectuar en els termes que preveu la legislació de l'Estat i de les comunitats autònomes.

Article 25 LRBRL

1. El municipi, per a la gestió dels seus interessos i en l'àmbit de les seves competències, pot promoure activitats i prestar els serveis públics que contribueixin a satisfer les necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal en els termes que preveu aquest article.

2. El municipi exerceix, en tot cas, com a competències pròpies, en els termes de la legislació de l'Estat i de les comunitats autònomes, en les matèries següents:

a) Urbanisme: planejament, gestió, execució i disciplina urbanística. Protecció i gestió del patrimoni històric. Promoció i gestió de l'habitatge de protecció pública amb criteris de sostenibilitat financera. Conservació i rehabilitació de l'edificació.

b) Medi ambient urbà: en particular, parcs i jardins públics, gestió dels residus sòlids urbans i protecció contra la contaminació acústica, lumínica i atmosfèrica en les zones urbanes.

- c) Proveïment d'aigua potable a domicili i evacuació i tractament d'aigües residuals.
- d) Infraestructura viària i altres equipaments de la seva titularitat.
- e) Avaluació i informació de situacions de necessitat social i l'atenció immediata a persones en situació o risc d'exclusió social.
- f) Policia local, protecció civil, prevenció i extinció d'incendis.
- g) Trànsit, estacionament de vehicles i mobilitat. Transport col·lectiu urbà.
- h) Informació i promoció de l'activitat turística d'interès i àmbit local.
- i) Fires, mercats centrals, places, llotges i comerç ambulant.
- j) Protecció de la salubritat pública.
- k) Cementiris i activitats funeràries.
- l) Promoció de l'esport i instal·lacions esportives i d'ocupació del temps lliure.
- m) Promoció de la cultura i equipaments culturals.
- n) Participar en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria i cooperar amb les administracions educatives corresponents en l'obtenció dels solars necessaris per a la construcció de nous centres docents. La conservació, el manteniment i la vigilància dels edificis de titularitat local destinats a centres públics d'educació infantil, d'educació primària o d'educació especial.
- ñ) Promoció en el seu terme municipal de la participació dels ciutadans en l'ús eficient i sostenible de les tecnologies de la informació i les comunicacions.
- o) Actuacions en la promoció de la igualtat entre homes i dones així com contra la violència de gènere.

3. Les competències municipals en les matèries enunciades en aquest article s'han de determinar per llei i s'ha d'avaluar la conveniència de la implantació de serveis locals de conformitat amb els principis de descentralització, eficiència, estabilitat i sostenibilitat financera.

4. La llei a què es refereix l'apartat anterior ha d'anar acompanyada d'una memòria econòmica que reflecteixi l'impacte sobre els recursos financers de les administracions públiques afectades i el compliment dels principis d'estabilitat, sostenibilitat financera i eficiència del servei o l'activitat. La llei ha de preveure la dotació dels recursos necessaris per assegurar la suficiència financera de les entitats locals sense que això pugui comportar, en cap cas, una despesa més elevada de les administracions públiques.

Els projectes de lleis estatals s'han d'acompanyar d'un informe del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques en què s'acreditin els criteris assenyalats abans.

5. La llei ha de determinar la competència municipal pròpia de què es tracti, i garantir que no es produeixi una atribució simultània de la mateixa competència a una altra administració pública.

Article 27 LRBRL

1. L'Estat i les comunitats autònomes, en l'exercici de les seves competències respectives, poden delegar en els municipis l'exercici de les seves competències.

La delegació ha de millorar l'eficiència de la gestió pública, contribuir a eliminar duplicitats administratives i ser concorde amb la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

La delegació ha de determinar l'abast, el contingut, les condicions i la durada d'aquesta, que no pot ser inferior a cinc anys, així com el control d'eficiència que es reservi l'Administració delegant i els mitjans personals, materials i econòmics, que aquesta assigni sense que pugui suposar una despesa més gran de les administracions públiques.

La delegació s'ha d'acompanyar d'una memòria econòmica on es justifiquin els principis a què es refereix el paràgraf segon d'aquest apartat i es valori l'impacte en la despesa de les administracions públiques afectades sense que, en cap cas, pugui comportar una despesa més gran d'aquestes.

2. Quan l'Estat o les comunitats autònomes deleguin en dos o més municipis de la mateixa província una o diverses competències comunes, aquesta delegació s'ha de fer seguint criteris homogenis.

L'Administració delegant pot sol·licitar l'assistència de les diputacions provincials o entitats equivalents per a la coordinació i el seguiment de les delegacions que preveu aquest apartat.

3. Amb l'objecte d'evitar duplicitats administratives, millorar la transparència dels serveis públics i el servei a la ciutadania i, en general, contribuir als processos de racionalització administrativa, generant un estalvi net de recursos, l'Administració de l'Estat i les de les comunitats autònomes poden delegar, seguint criteris homogenis, entre d'altres, les competències següents:

a) Vigilància i control de la contaminació ambiental.

b) Protecció del medi natural.

c) Prestació dels serveis socials, promoció de la igualtat d'oportunitats i la prevenció de la violència contra la dona.

d) Conservació o manteniment de centres sanitaris assistencials de titularitat de la comunitat autònoma.

e) Creació, manteniment i gestió de les escoles infantils d'educació de titularitat pública de primer cicle

d'educació infantil.

f) Realització d'activitats complementàries en els centres docents.

g) Gestió d'instal·lacions culturals de titularitat de la comunitat autònoma o de l'Estat, amb estricta subjecció a l'abast i les condicions que deriven de l'article 149.1.28a de la Constitució espanyola.

h) Gestió de les instal·lacions esportives de titularitat de la comunitat autònoma o de l'Estat, incloent-hi les situades en els centres docents quan s'usin fora de l'horari lectiu.

- i) Inspecció i sanció d'establiments i activitats comercials.
- j) Promoció i gestió turística.
- k) Comunicació, autorització, inspecció i sanció dels espectacles públics.
- l) Liquidació i recaptació de tributs propis de la comunitat autònoma o de l'Estat.
- m) Inscripció d'associacions, empreses o entitats en els registres administratius de la comunitat autònoma o de l'Administració de l'Estat.
- n) Gestió d'oficines unificades d'informació i tramitació administrativa.
- o) Cooperació amb l'administració educativa a través dels centres associats de la Universitat Nacional d'Educació a Distància.

4. L'Administració delegant, per dirigir i controlar l'exercici dels serveis delegats, pot dictar instruccions tècniques de caràcter general i recollir, en qualsevol moment, informació sobre la gestió municipal, així com enviar comissionats i formular els requeriments pertinents per a la reparació de les deficiències observades. En cas d'incompliment de les directrius, denegació de les informacions sol·licitades, o inobservança dels requeriments formulats, l'Administració delegant pot revocar la delegació o executar per si mateixa la competència delegada en substitució del municipi. Els actes del municipi es poden recórrer davant els òrgans competents de l'Administració delegant.

5. L'efectivitat de la delegació requereix la seva acceptació pel municipi interessat.

6. La delegació ha d'anar acompanyada en tot cas del finançament corresponent, per a la qual cosa és necessària l'existència de dotació pressupostària adequada i suficient en els pressupostos de l'Administració delegant per a cada exercici econòmic, i és nul·la sense aquesta dotació. L'incompliment de les obligacions financeres per part de l'Administració autonòmica delegant faculta l'entitat local delegada per compensar-les automàticament amb altres obligacions financeres que aquesta tingui amb aquella.

7. La disposició o l'acord de delegació ha d'establir les causes de revocació o renúncia de la delegació. Entre les causes de renúncia s'inclou l'incompliment de les obligacions financeres per part de l'Administració delegant o quan, per circumstàncies sobrevingudes, es justifiqui suficientment la impossibilitat del seu compliment per l'Administració en què han estat delegades sense detriment de l'exercici de les seves competències pròpies. L'acord de renúncia l'adopta el ple de la respectiva entitat local.

8. Les competències delegades s'exerceixen d'acord amb la legislació de l'Estat o de les comunitats autònomes.

Article 9 DECRET LEGISLATIU 2/2003

9.1 Les competències pròpies dels ens locals són les que les lleis determinen.

Aquestes competències s'exerceixen en règim d'autonomia i sota la responsabilitat dels ens locals, sens perjudici de la coordinació deguda en llurs programació i execució amb les altres administracions públiques, en els termes establerts per les lleis.

9.2 La Generalitat pot delegar competències en els ens locals i atribuir-los la gestió ordinària dels serveis propis de l'Administració de la Generalitat, en els termes establerts per aquesta Llei.

9.3 Els ens locals supramunicipals poden delegar competències en els ens d'àmbit territorial inferior, en els termes establerts per aquesta Llei.

9.4 Les competències municipals poden ésser exercides per les comarques i per les entitats metropolitanes en els supòsits i amb els requisits establerts per les lleis.

9.5 En tot cas, l'atribució de competències als ens locals s'ha de fer d'acord amb la naturalesa i les característiques d'aquests ens i les necessitats d'eficàcia o d'economia a satisfer, d'acord amb el principi de subsidiarietat, i procurant, de manera general, que l'exercici de les competències correspongui, de manera preferent, a les autoritats més pròximes als ciutadans.

Funcions

Article 86.1.2 EAC

1. El municipi és l'ens local bàsic de l'organització territorial de Catalunya i el mitjà essencial de participació de la comunitat local en els afers públics.

2. El govern i l'administració municipals corresponen a l'ajuntament, format per l'alcalde o alcaldessa i els regidors. S'han d'establir per llei els requisits que s'han de complir per a l'aplicació del règim de consell obert.